

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

СТАВРУК НАЗАР БОГДАНОВИЧ

УДК 332.116

**ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА
ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «БОРЩІВСЬКИЙ
СИРЗАВОД»)**

**Спеціальність – 073 «Менеджмент»
Спеціалізація «Управління інноваційною діяльністю»**

**АВТОРЕФЕРАТ
на здобуття освітнього рівня «магістр»**

Тернопіль – 2018

Магістерською роботою за ОР «Магістр» є рукопис.

Робота виконана на кафедрі управління інноваційною діяльністю та сферою послуг Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Науковий керівник: д. е. н., доцент, професор кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Малюта Людмила Ярославівна

Рецензент: к. т. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування
Галушак Михайло Петрович

**Зав. кафедрою управління
інноваційною діяльністю та сферою послуг**

Андрушків Б.М.

Вчений секретар

Федишин І.Б.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Прибуток є одним з основних показників господарської діяльності підприємства і на законодавчому рівні визначений як основна мета його створення та ефективного розвитку. За рахунок прибутку живе і розвивається будь-яке підприємство, бо це його основне джерело поповнення фінансових ресурсів, формування централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів. За рахунок прибутку відбувається формування бюджетних ресурсів держави, здійснюється розширення підприємств, матеріальне стимулювання працівників, рішення соціально-культурних заходів та ін. У зв'язку з цим в отриманні максимального прибутку зацікавленими є не тільки керівництво і трудові колективи підприємств, але і держава в цілому. Тому питання збільшення прибутковості господарюючих суб'єктів є дуже важливим в умовах сьогодення.

Слід зазначити, що вся діяльність підприємства повинна спрямовуватись на те, щоб забезпечити зростання прибутку або принаймі забезпечити стабілізацію його на певному рівні. Характеризуючи перевищення надходжень над витратами, прибуток виражає мету підприємницької діяльності і береться за головний показник її результативності.

Прибуток і рентабельність відносяться до основних показників, які характеризують ефективність роботи підприємства. Собівартість продукції є одним з основних факторів формування прибутку. Між показником собівартості та прибутком існує прямий зв'язок: якщо за відповідний період собівартість підвищилась, то при всіх інших рівних умовах розмір прибутку за цей період обов'язково зменшиться за рахунок цього фактора на таку ж саму величину. Від рівня собівартості продукції залежить і фінансовий стан підприємства.

У плануванні прибутку беруть участь всі функціональні підрозділи підприємства. Тільки в такому разі план може правильно відзеркалювати внутрішньогосподарські резерви виробництва або реалізації продукції на базі більш раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Прибуток підприємства як фінансовий результат від його звичайної діяльності планується на рік, квартал, місяць за елементами, які його формують за чинними стандартами бухгалтерського обліку та звітності.

Проблеми управління, формування і використання прибутку підприємства досліджували науковці України і зарубіжжя. Серед них роботи таких вчених: Б. Андрушківа, І. Алексєєва, Т. Бень, І. Бланка, В. Гриньової, С. Довбні, Г. Крамаренко, С. Корягіної, О. Кузьміна, Л. Лігоненко, А. Мазаракі, Н. Ушакової, М. Чумаченка, А. Шеремети, Н. Шморгуна та інших. Однак окремі питання, зокрема дослідження

інноваційних аспектів підвищення прибутковості сучасних суб'єктів господарювання, залишається вивченим недостатньо.

Мета і завдання дослідження. Метою даної магістерської роботи є пошук інноваційних шляхів підвищення прибутковості підприємства (на прикладі ПАТ «Борщівський сирзавод»).

Завдання магістерської роботи полягають у наступному:

1. Розглянути поняття “прибуток”, фактори та джерела його формування з погляду різних авторів.
2. Дослідити показники, що характеризують прибутковість підприємства.
3. Розглянути механізм ефективного розподілу прибутку підприємства.
4. Дати загальну характеристику досліджуваному підприємству ПАТ «Борщівський сирзавод».
5. Проаналізувати основні показники його діяльності.
6. Провести аналіз прибутковості та фінансового стану підприємства.
7. Запропонувати ряд інноваційних заходів щодо ефективного розподілу, оптимізації, визначення резервів збільшення прибутку в контексті підвищення прибутковості підприємства.

Предметом дослідження є: напями підвищення прибутковості підприємства молокопереробної галузі.

Об'єктом дослідження є: виробничо-господарська та фінансова діяльність ПАТ «Борщівський сирзавод».

Методи дослідження: монографічний, історичний, спостереження, порівняння, економічний та фінансовий аналіз, табличний та графічний методи.

Інформаційні джерела: статут товариства, бізнес-план, фінансова та статистична звітність за 2015-2017рр., Internet-джерела, наукова фахова література по досліджуваній тематиці.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вони створюють основу для подальших досліджень й практичного вирішення проблеми підвищення прибутковості підприємства в сьогоdnішніх умовах господарювання і можуть бути використані ПАТ «Борщівський сирзавод» у процесі покращення його виробничо-господарської та фінансово-збутової діяльності.

Апробація результатів дослідження. Основні висновки, положення та результати дослідження були розглянуті і схвалені на кафедрі управління інноваційною діяльністю та сферою послуг Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя, VII Всеукраїнській науково-практичній конференції пам'яті М.Г. Чумаченка «Інновації: соціально-економічні та безпекові стратегії розвитку» (м. Тернопіль, 23 березня 2018 року) та Міжнародній науково-технічній конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій» (м. Тернопіль, 28–29 листопада, 2018 року).

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота викладена на ____с., складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, переліку використаної літератури із 48 найменувань, викладених на 5 сторінках, 3 додатків, викладених на 10 сторінках. Робота містить __ рисунків та ____ таблиць.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність магістерської роботи, визначено мету та основні завдання, сформульовано об'єкт, предмет, методи дослідження, відображено практичне значення отриманих результатів, наведено дані щодо апробації результатів магістерського дослідження за обраною тематикою.

У першій – теоретичній частині – «**Теоретичні основи дослідження прибутковості підприємства**» досліджено теоретичні основи прибутку та рентабельності, визначено фактори впливу та резерви підвищення прибутковості, представлено механізм розподілу та використання прибутку підприємства.

У результаті проведених у даному розділі досліджень розглянуто понятійно-категоріальний апарат стосовно визначень: «прибуток», «рентабельність», «ефективність діяльності».

Як відомо, прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств; він відображає її ефективність і зазнає впливу багатьох чинників.

У сучасній економічній теорії існує безліч різнобічних точок зору щодо економічної сутності прибутку. Прибуток у класичному розумінні – різниця між виручкою підприємства від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт) та витратами на її виробництво, тобто собівартістю.

Прибуток як економічна категорія, є джерелом відтворення будь-якого підприємства, тому, від правильного трактування якого залежить дієвість та своєчасність податкових платежів.

В умовах ринкової економіки чистий прибуток є основою економічного та соціального розвитку підприємства. Постійне збільшення чистого прибутку – це стале джерело фінансування розвитку виробництва (реінвестування прибутку), виплати дивідендів, створення резервних фондів, задоволення соціальних і матеріальних потреб працівників підприємства, благодійної діяльності. Чистий прибуток – найважливіший показник для оцінювання виробничої та фінансової діяльності підприємств, оскільки відображає ступінь його активності та фінансового благополуччя, а також ефективність менеджменту.

Аналіз і цільове планування таких показників як прибуток і рентабельність є невід'ємною частиною стратегії підприємства щодо управління прибутком. Виконання стратегії управління прибутком здійснюється безпосередньо в процесі фінансово-господарської діяльності,

забезпечуючи постійну платоспроможність підприємств, шляхом оперативного фінансового планування.

Більш повний аналіз визначень прибутку наведено у табл.1.

Таблиця 1

Аналіз визначень категорії «прибуток»

Автор	Визначення
Білик М.Д.	Прибуток — це додаткова вартість, яка утворюється в процесі виробництва понад вартість спожитих виробничих ресурсів і робочої сили.
Бланк І. А.	Прибуток – мірило фінансового оздоровлення підприємства, характеристика рентабельності вкладення коштів в активи конкретного підприємства.
Буряковський В.В.	Прибуток – це грошове вираження основної частини грошових накопичень, які створені підприємствами різних форм власності.
Ефимова О. В.	Прибуток – змінена форма додаткової вартості, виробленої, реалізованої, готової до розподілу, що сформована в процесі суспільного відтворення для задоволення різних інтересів підприємства та його власників.
Мец В. О.	Прибуток – фінансова категорія, яка показує позитивний фінансовий результат, характеризує ефективність виробництва, свідчить про обсяг і якість виготовленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості.
Савчук В. П.	Прибуток – основний критерій ефективності господарювання.
Шеремет А. Д.	Прибуток – основне власне внутрішнє фінансове джерело, яке забезпечує розвиток підприємства на принципах самофінансування.

Таким чином бачимо, що прибуток не лише виражає фінансову ефективність діяльності підприємства, а й дає змогу зрозуміти, які саме фактори приводять до його отримання.

Узагальнюючи численні літературні джерела нами виділено дві основні групи факторів, що впливають на прибутковість підприємства: внутрішні та зовнішні. Внутрішні фактори – залежні від роботи підприємства: зростання обсягу продукції (вплив прямо пропорційний); зниження собівартості продукції (вплив обернено пропорційний); підвищення якості (їх можна розділити на виробничі та на невиробничі, а виробничі в свою чергу включають екстенсивні й інтенсивні чинники). Своєю чергою, зовнішні – незалежні від роботи підприємства: фактор цін, тарифів, процентів податкових ставок і пільг, штрафних санкцій, зміна природних умов, тощо.

На основі нового підходу щодо трактування термінів «прибуток» і «рентабельність» та обґрунтування необхідності використання комплексного підходу до управління ними сформовано науково-практичні рекомендації щодо методів управління в умовах української економіки та рекомендації стосовно формування та розподілу прибутку на прикладі підприємств молокопереробної галузі промисловості, яка обрана об'єктом дослідження.

У другій частині – аналітико-дослідницькій – «Аналізування виробничо-господарської діяльності підприємства, його прибутковості та фінансової стійкості на ринку» дано загальну характеристику досліджуваному підприємству – ПАТ «Борщівський сирзавод», проведено аналізування основних техніко-економічних показників та показників прибутковості підприємства, здійснено аналіз його фінансового стану.

Об'єктом нашого дослідження було обрано публічне акціонерне товариство «Борщівський сирзавод», основним видом діяльності якого є виробництво та реалізація широкого асортименту сирів та іншої молочної продукції, видами якої є:

1. Тверді сири: «Голландський» (50% жиру), «Російський» (50% жиру), «Буковинський» (45% жиру), «Костромський» (45% жиру), «Дуплет» (45% жиру), «Мармуровий» (45% жиру).

2. Напівтверді сири: «Чеддер» (50% жиру), «Козачок» (50% жиру), «Український» (45% жиру).

3. М'які сири: «Моцарелла», «Адигейський», «Дорогобужський».

4. Плавлені сири: «Янтар» (60% жиру), «До сніданку» (45% жиру), «Голандський» (40% жиру), «Княжий копчений» (50% жиру), «Мисливський копчений» (40% жиру).

5. Ропні сири: «Сулугуні», «Бринза (коров'яча)», «Бринза (з овечого молока)», «Чечіл розсільний».

6. Масло селянське.

7. Молоко – 3,2% жирності.

8. Казеїн технічний.

Підприємство також надає також послуги автотранспортом, що приносить додаткові прибутки.

Постачальниками сировини для ПАТ «Борщівський сирзавод» є місцеві фермерські господарства, як юридичні, так і фізичні особи.

У процесі дослідження проаналізовано основні техніко-економічні показники підприємства за 2015-2017 р.р.(табл.2).

Таблиця 2

Основні техніко-економічні показники ПАТ «Борщівський сирзавод» за 2015-2017 р.р.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
	2015	2016	2017	2017/2015	2017/2016	2017/2015	2017/2016
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн.	41153	75746	82150	40997	6404	99	8
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	39054	66594	73452	34398	6858	88	10
Балансовий прибуток, тис.грн.	2099	9152	8698	6599	-454	314	-5
Рентабельність виробництва, %	5,4	13,7	11,8	6,4	-1,9	119	-14
Середньорічна вартість основних фондів, тис.грн.	5551	5782	6430	879	648	119	11

Фондовіддача	8,2	13,3	13,5	5,3	0,2	16	1
Фондомісткість	0,12	0,07	0,07	-0,05	0	65	1
Рентабельність основних фондів, %	42	161	142	100	-19	-42	-12
Вартість активів, тис.грн.	25508	35303	43530	18022	8227	238	23
Власний капітал, тис.грн.	14447	18776	21630	7183	2854	71	32
Кредиторська заборгованість, тис.грн.	11061	16527	21900	10839	5373	162	20
Дебіторська заборгованість, тис.грн.	11506	13881	14709	3203	828	28	6
Чистий прибуток, тис. грн.	442	864	704	262	-160	59	-19

Аналізуючи основні економічні показники ПАТ «Борщівський сирзавод» можна зробити такі висновки: чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2017 році значно збільшився у порівнянні із 2015 роком: на 40997 тис. грн. (99%), але незважаючи на збільшення цього доходу спостерігається також суттєве збільшення собівартості реалізованої продукції (послуг) на 40997 тис. грн. (88%). У зв'язку із збільшенням виручки від реалізації продукції у 2017 році зростає балансовий прибуток на 6599 тис. грн. і чистий прибуток на 262 тис. грн. у порівнянні із 2015 роком, зростає також на 6,4% рентабельність виробництва.

Якщо проаналізувати 2017 рік у порівнянні з 2016 роком, то спостерігаємо, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у цьому році збільшився порівняно із 2016 роком на 6404 тис. грн., також спостерігається, як і в попередньому році, збільшення собівартості реалізованої продукції на 4888,2 тис. грн. Однак балансовий прибуток підприємства у звітному році порівняно з 2016 роком зменшився на 454 тис. грн., зменшився і чистий прибуток на 160 тис. грн., зменшилась відповідно на 1,9 % рентабельність виробництва.

Аналізуючи інші показники, представлені у таблиці бачимо, що у 2017 році збільшилась середньорічна вартість основних фондів на 879 тис. грн. порівняно із 2015 роком, і відповідно на 648 тис. грн. порівняно із 2016 роком; збільшилась фондовіддача відповідно на 5,3 порівняно із 2015 роком та на 0,2 порівняно із 2016 роком; зменшилась фондомісткість на 0,05 порівняно із 2015 роком.

У 2017 році спостерігається також збільшення вартості активів на 18022 тис. грн. порівняно із 2015 роком, і на 8227 тис. грн. порівняно із 2016 роком та власного капіталу на 7183 тис. грн. порівняно із 2015 роком, і відповідно на 2854 тис. грн. порівняно із 2016 роком.

Кредиторська заборгованість у 2017 році зросла на 10839 тис. грн. порівняно із 2015 роком, і на 5373 тис. грн. порівняно із 2016 роком. Це є негативним явищем в діяльності підприємства, оскільки при здійсненні своєї діяльності підприємству не вистачає власних коштів для покриття окремих видів заборгованості.

Стосовно дебіторської заборгованості, то вона зросла у 2017 році на 3203 тис. грн. порівняно з 2015 роком, і на 828 тис. грн. порівняно з 2016

роком. Таке явище пояснюється тим, що ПАТ «Борщівський сирзавод» збільшив обсяги відвантаження продукції споживачам, а кошти повертаються із затримкою. З одного боку, це є позитивним фактором, бо зростає товарооборот, а з іншого боку, підприємству не потрібно збільшувати дебіторську заборгованість до великих розмірів, оскільки така заборгованість характеризує «мертвий капітал», збільшення дебіторської заборгованості призводить до зменшення величини готівкових коштів в обігу.

Проведений аналіз фінансового стану підприємства за 2015-2017р.р. з врахуванням показників ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності також свідчить про позитивну динаміку розвитку та фінансову стійкість ПАТ «Борщівський сирзавод» (табл.3).

Таблиця 3

**Зведені показники фінансового стану підприємства
ПАТ «Борщівський сирзавод» за 2015-2017р.р.**

Показники	Роки		
	2015	2016	2017
<i>Показники ліквідності підприємства</i>			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,118	0,03	0,068
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,243	1,038	1,198
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,263	1,039	0,877
<i>Показники ділової активності підприємства</i>			
Коефіцієнт ділової активності	1,613	2,146	1,887
Коефіцієнт ефективності (рентабельності продукції)	1,13	1,31	0,96
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,58	5,46	5,59
Середній строк обороту дебіторської заборгованості	102	67	65
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,72	4,58	3,75
Середній строк обороту кредиторської заборгованості	98	80	97
<i>Показники фінансової стійкості підприємства</i>			
Коефіцієнт автономії	0,566	0,532	0,496
Коефіцієнт фінансової залежності	0,765	0,885	1,012
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,307	1,130	0,998

Загалом, аналізуючи фінансовий стан досліджуваного підприємства ПАТ «Борщівський сирзавод» за 2015-2017р.р. слід зазначити про позитивну динаміку більшості із його показників. Однак з метою збільшення показників прибутковості підприємства потрібно розробити фінансову стратегію стабілізації, а також сформуванати напрями підвищення ефективності виробничо-господарської та фінансово-збутової його діяльності на наступні періоди.

У третій частині – проектно-рекомендаційній – «Шляхи підвищення прибутковості підприємства на інноваційних засадах» визначено напрями покращення прибутковості ПАТ «Борщівський сирзавод» на основі впровадження системи логістичного менеджменту та оновлення основних фондів підприємства, обґрунтовано шляхи забезпечення якості продукції та інноваційні механізми удосконалення політики її просування на ринку на основі активізації рекламної кампанії.

У контексті оновлення матеріально-технічної бази досліджуваного підприємства запропоновано проект оновлення транспортних засобів (машин з холодильним обладнанням) та впровадження електронного вагового обладнання. За рахунок зниження витрат на транспортування та матеріальних витрат, а також, ліквідації втрат, які були пов'язані із псуванням продукції та недостачами на суму 1852 тис. грн., порівнюючи з попереднім роком, зміниться величина собівартості продукції ($73452 - 1852 = 71600$ тис. грн.). Впровадивши даний захід на підприємстві прогнозується збільшення виручки на 4% порівняно із попереднім роком, тобто її сума зросте на $82150 * 0,04 = 3286$ тис. грн. і становитиме 85436 тис. грн. Відповідно планується отримати прибуток в сумі $85436 - 71600 = 13836$ тис. грн.

Для унаочнення покажемо зниження собівартості продукції (товарів, робіт, послуг) за допомогою діаграми (рис. 1) та збільшення балансового прибутку, який отримає ПАТ «Борщівський сирзавод» у результаті оновлення основних фондів.

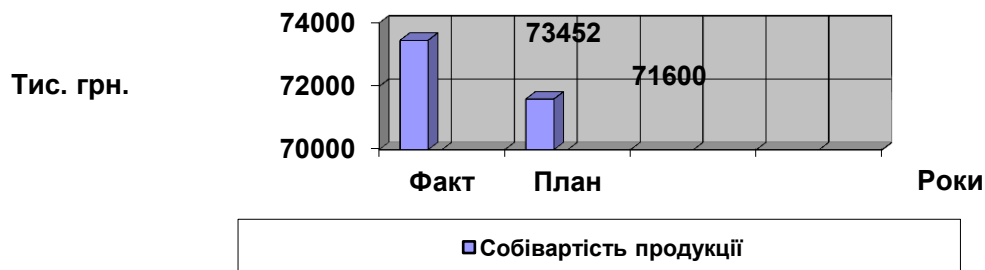

Рис. 1. Проектна динаміка зменшення собівартості продукції ПАТ «Борщівський сирзавод»

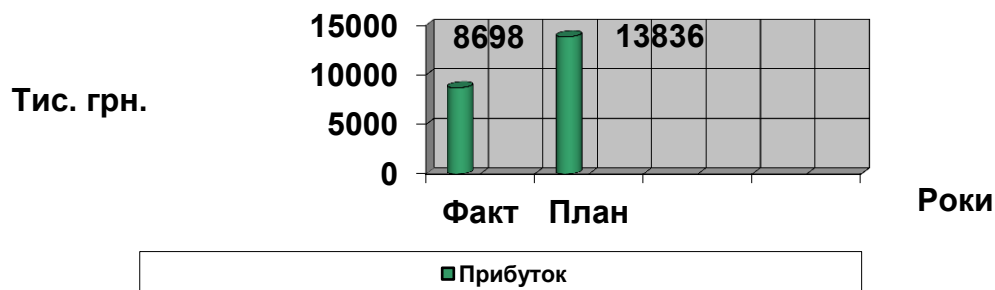

Рис. 2. Прогнозований ріст балансового прибутку підприємства

У контексті підвищення прибутковості ПАТ «Борщівський сирзавод», для розробки ефективної інноваційної політики підприємства молокопереробної галузі необхідно розглянути якість та інновації в аспекті

змісту критерію «якість інноваційної продукції» в рамках сучасних уявлень про критерії оцінки якості як комплексної категорії, що сукупно відбиває техніко-економічні, соціальні, екологічні, інтелектуальні, управлінські та інші аспекти всіх стадій життєвого циклу продукту.

У процесі наукового дослідження встановлено, що інноваційний розвиток підприємств впливає на забезпечення якості інноваційної продукції, що базується на запропонованій нами концепції якості інноваційної продукції. У даному контексті запропоновано комплексний підхід до її визначення, який представляє єдину сукупність більш простих якісних показників.

З метою визначення впливу інноваційного розвитку на якість продукції ми вибрали показники якості на основі коефіцієнту вагомості, що відображає величину значущості кожної властивості оцінюваного продукту. Величина коефіцієнту вагомості тим більша, чим вища значущість відповідної її властивості. Комплексний показник якості було визначено із врахуванням часткових показників якості: фізичних, економічних та технологічних (у т.ч. харчова цінність та співвідношення елементів харчової цінності).

Результати розрахунку кількісних і якісних показників рівня якості по підприємству ПАТ «Борщівський сирзавод» за 2018 рік показують, що кількісна оцінка якості масових видів напівтвердих, м'яких, плавних та ропних дуже близька до еталону. Коливання вкладаються у межах 5-8%, тобто в межах похибки.

У контексті підвищення прибутковості досліджуваного підприємства обґрунтовано також проведення рекламної кампанії по визначених її видах та напрямках, сформовано бюджет проведення кожного із них та визначено їх ефективність (табл.4).

Таблиця 4

Прогнозований спонукальний вплив засобів реклами на обсяги продажу та її економічна ефективність на 2019 рік

Засіб реклами	Витрати на рекламу, грн.	Прогнозований дохід, грн.	Очікуваний прибуток у грн.	Економічна ефективність реклами
Реклама на радіо	10000	18545	8545	0,85
Трансляція рекламного ролика на телебаченні	15000	32650	17650	1,18
Реклама в журналах	5500	10150	4650	0,85
Розміщення реклами на бігбордах	6000	12100	6100	1,02
Реклама на громадському транспорті	4000	8755	4755	1,19
Реклама на інформаційних Інтернет порталах	3000	8800	5800	1,93
Проведення промоакцій та дегустації в супермаркетах міста	12000	20700	8700	0,73
Разом	55500	105700	56200	1,01

З таблиці бачимо, що витрати на рекламу є меншими ніж прогнозований дохід та очікуваний прибуток, отже, дані засоби реклами нам підходять для реалізації. Загалом, як свідчать дані проведених розрахунків, коефіцієнт ефективності реклами складає 1,01, тобто реклама дасть нам 100% ефект.

У **четвертій і п'ятій частинах** розглянуто питання охорони праці, безпеки у надзвичайних ситуаціях та екології. Зокрема охарактеризовано досліджуване підприємство ПАТ «Борщівський сирзавод» з точки зору охорони праці та протипожежної безпеки, розглянуто питання безпеки підприємства в надзвичайних ситуаціях та обґрунтовано його соціально-економічну ефективність в умовах сьогодення.

Проаналізовано актуальність охорони навколишнього середовища, розглянуто питання формування ефективної екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки підприємства харчової промисловості, визначено напрями організації природоохоронної діяльності на підприємстві ПАТ «Борщівський сирзавод».

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи результати проведеного у даній магістерській роботі дослідження можна відмітити наступне:

1. Дослідивши різні точки зору науковців щодо визначення сутності прибутку зазначено, що прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємства; він відображає її ефективність і зазнає впливу багатьох чинників. Зазначено, що вся діяльність підприємства повинна спрямовуватись на те, щоб забезпечити зростання прибутку або принаймні забезпечити стабілізацію його на певному рівні.

Узагальнюючи численні літературні джерела виділено дві основні групи факторів, що впливають на прибутковість підприємства: внутрішні та зовнішні. Внутрішні фактори – залежні від роботи підприємства, а зовнішні – незалежні.

2. На основі нового підходу щодо трактування термінів «прибуток» і «рентабельність» та обґрунтування необхідності використання комплексного підходу до управління сформовано науково-практичні рекомендації щодо методів управління в умовах української економіки та рекомендації стосовно формування та розподілу прибутку на прикладі підприємств молокопереробної галузі, яка обрана об'єктом даного дослідження.

3. Проведений аналіз основних техніко-економічних показників досліджуваного підприємства ПАТ «Борщівський сирзавод» за 2015-2017р.р. свідчить про збільшення обсягу виробництва та надання послуг, чисельність персоналу, продуктивність праці, прибутку, рентабельності та оборотності капіталу, що позитивно характеризує діяльність підприємства за звітний рік. Собівартість продукції також зростає. Показники балансового та чистого прибутків та рентабельності протягом 2015-2017рр. також зросли.

Отриманий підприємством прибуток є предметом розподілу, він використовується для задоволення різноманітних потреб: здійснюються відрахування до бюджету, відрахування в резервний фонд, на інвестиційні потреби та ін.

4. Проведений аналіз фінансового стану підприємства за 2015-2017р.р. з врахуванням показників ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності також свідчить про позитивну динаміку розвитку та фінансову стійкість ПАТ «Борщівський сирзавод». Загалом, слід відмітити, що аналіз фінансово-економічних результатів діяльності підприємства допомагає керівникам ефективно здійснювати управління ним і досягати поставлених цілей, а також у подальшому коректувати його роботу із врахуванням одержаних результатів. Однак з метою збільшення показників прибутковості підприємства потрібно розробити фінансову стратегію стабілізації, а також сформулювати напрями підвищення ефективності виробничо-господарської та фінансово-збутової його діяльності на наступні періоди.

5. Одним із запропонованих шляхів підвищення прибутковості підприємства визначено впровадження системи логістичного менеджменту та оновлення основних фондів підприємства. За проведеними розрахунками впровадження даного заходу дозволить підприємству знизити собівартість продукції на 1852тис. грн., збільшити виручку на 3286 тис. грн. і відповідно прибуток підприємства на 2019 прогнозний рік.

6. Другим важливим напрямом підвищення прибутковості підприємства визначено забезпечення якості продукції ПАТ «Борщівський сирзавод». Саме інноваційний розвиток підприємства впливає на забезпечення якості інноваційної продукції. З огляду на це удосконалено методичний підхід до оцінки якості інноваційної продукції, який має комплексний характер та багаторівневу структуру і містить систему показників якості, котрі враховують фізичні властивості продукції, економічні показники, харчову цінність продуктів та показники співвідношення елементів харчової цінності, що дозволяє підприємствам харчової промисловості, у т.ч. і досліджуваному підприємству ПАТ «Борщівський сирзавод» визначати найбільш вагомі для споживачів уподобання та забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції на ринку.

7. У контексті підвищення прибутковості досліджуваного підприємства обґрунтовано також проведення рекламної кампанії по визначених її видах та напрямках, сформовано бюджет проведення кожного із них і визначено їх ефективність. Такий захід сприятиме збільшенню кількості клієнтів, підвищенню конкурентоспроможності продукції на ринку, і як наслідок – отримання підприємством більших прибутків.

СПИСОК ПРАЦЬ АПРОБАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Ставрук Н.Б. Стан та тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні / Ю.Б.Гайдуцька, Р.С. Боднар, Н.Б. Ставрук // Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації: соціально-економічні та безпекові стратегії розвитку» пам'яті почесного професора

ТНТУ імені Івана Пулюя, академіка НАН України М.Г. Чумаченка (м. Тернопіль, 23 березня 2018 року). – Тернопіль: 2018. – 82 с. – С. 21-22.

2. Ставрук Н.Б. Активізація маркетингової діяльності у контексті забезпечення інноваційного розвитку вітчизняних підприємств / Л.Я. Малюта, Р.С. Боднар Р.С., Н.Б. Ставрук // Збірник тез доповідей міжнар. наук.-техн. конф. молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій» (Тернопіль, 28–29 листопада, 2018.) в 3-х томах / М-во освіти і науки України, Терн. націон. техн. ун-т ім. І. Пулюя [та ін]. – Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2018 – Т. 3. – 287 с. – С. 198-199.

АНОТАЦІЯ

Ставрук Н.Б. Підвищення прибутковості підприємства на інноваційних засадах (на прикладі ПАТ «Борщівський сирзавод»).

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» спеціалізації «Управління інноваційною діяльністю». – Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Факультет економіки та менеджменту. – Тернопіль, 2018.

Магістерська робота присвячена розгляду питань підвищення прибутковості підприємства молокопереробної галузі. У контексті цього досліджено теоретичні основи прибутку та рентабельності, визначено фактори впливу та резерви підвищення прибутковості, представлено механізм розподілу та використання прибутку підприємства; визначено основні техніко-економічні та показники прибутковості досліджуваного підприємства ПАТ «Борщівський сирзавод», проведено оцінку його фінансового стану; обґрунтовано основні інноваційні напрями підвищення його прибутковості.

Ключові слова: ефективність, інновації, прибуток, рентабельність, ресурси, фінанси, управління.

ANNOTATION

Stavruk N.B. Innovation-based profitability increase at an enterprise (PJSC “Borshchiv cheese plant” as a case study).

Master's work for obtaining an educational degree "Master" in specialty 073 "Management" of the specialization "Management of Innovative Activities". – Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University. Faculty of Economics and Management. – Ternopil, 2018.

The master's work is devoted to consideration of issues of increasing the profitability of the dairy industry. In the context of this research the theoretical bases of profit and profitability are investigated, the factors of influence and reserves of profitability are determined, the mechanism of distribution and use of company profit is presented; the basic technical-economic and profitability indicators of the investigated enterprise PJSC “Borshchiv cheese plant” were determined, an assessment of its financial status was conducted; grounded the main innovative directions of increase of its profitability.

Key words: efficiency, innovation, profit, profitability, resources, finances, management.